

της, στὸ πανί της, στὸ ξυλόχτενό της καὶ στὴν πόντα τῆς σαήτος της.

Ἀλλὰ εὐθὺς μετὰ τὴν ἐξωτερικευσιν ὅλης αὐτῆς τῆς εὐτυχούς ἀγάπης ἐρχεται ὁ κακὸς δαίμων, ἡ φοβερὰ εἰμαρμένη, ἡ ὁποία μᾶς περιμένει πάντοτε εἰς μίαν γωνίαν τοῦ δρόμου τῆς ζωῆς μας καὶ παραδοκεῖ τὴν εὐτυχιστέραν στιγμὴν διὰ νὰ ἐπιτέσῃ ἐναντίον μας. Ὁ κακὸς δαίμων τῆς ὥραιας Ἀρετούσας προσωποποιεῖται εἰς τὴν μητέρα της... ποῦ τὴν ἄκουσε, ἀπὸ τὸ παραθύρι.

Ἐδῶ ἀρχίζει ἡ δευτέρα σκηνή. Πλήρης θυμοῦ ἡ μήτηρ, βλέπouσα ὅτι ἡ θυγάτηρ της, πτωχὴ κόρη, ἐρωτεύεται τὸ γιὸ τοῦ κόντε τῆς λέγει.

— Μωρὴ μὲ ποῖνε μιλεῖς, μὲ ποῖον κουβεντιάσεις;

Δηλαδή ἐσύ, ἡ πτωχὴ κόρη, ποῦ πρέπει νὰ ἐργασθῇς διὰ νὰ ζήσης, μὲ τὸ γιὸ τοῦ κόντε; Καὶ κατέπιν θείουσα νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀνέμοιον αὐτὸν ἔρωτα ἐξακολουθεῖ.

— Ἄσε νὰρθοῦν τ' ἀδρέφια σου, κ' ἂν δὲ σὲ μολογήσω, κ' ἂν δὲν τὸ πῶ τοῦ Κωσταντῆ, νὰ σὲ κουτσομνίσῃ...

Ἐτελείωσεν ἡ πρώτη πρᾶξις, καὶ τώρα ἀρχίζει ἡ δευτέρα.

Νὰ κ' ἐρχονται τ' ἀδρέφια της, τὴ σκála ἀνεβαίνουν κ' ἡ μάνα τὸν ποῦ τς' ἀγροικᾷ τρέχει καὶ τς' ἀπαντελεῖ.

Ἡ ἀφίξις τῶν ἀδελφῶν της, εἶναι τιμωρὸς διὰ τὴν Ἀρετοῦσαν. Εὐθὺς ἡ μήτηρ προδίδει τὸν ἔρωτα τῆς κόρης της, καὶ παρτρύνει τοὺς υἱούς της νὰ μὴν τὸν ἐπιτρέψουν ποτέ.

— Μωρές, μὲ ἀδρεφὴ ἔχετε, κ' ἐκεῖνη γελασμένη;

Ἐξεμάνησαν οὗτοι ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ὅτι ἡ ἀδελφὴ των διασύρει τὴν τιμὴν των.

Ραγδαία τώρα ἐπέρχεται ἡ λύσις. Ἀρχίζει ἡ δευτέρα σκηνή. Χωρὶς πολλὰς σκέψεις, χωρὶς νὰ κάμουν οὐδεμίαν παρατήρησιν εἰς τὴν ἀδελφὴν των.

Ὁ ἕνας πίνει τὸ σπαθί, ὁ ἄλλος τὸ κοντάρι κ' ἐκείος ὁ μικρὸ - Κωσταντῆς τοῖς κόβει τὸ κεφάλι.

Μὲ δύο μόνον γραμμάς, ἀλλὰ καὶ μὲ πόσῃν ἔξαρσιν περιγράφει τὴν ἀδελφοκτονίαν.

Καὶ τώρα ἐρχεται ἡ μετάνοια καί,

...ἀφρόντας τὴν σκοτώσανε κάθονται καὶ τὴν κλαῖνε.

— Τί θέλεις, Ἀρετούσά μου, τί ρούχα νὰ σοῦ βάλω; θέλεις τὰ βελουδένια σου ἢ τὰ μεταξωτά σου;

Ἡ Ἀρετοῦσα ὅμως δὲν θέλει οὔτε τὰ κόκκινα μήτε τὰ βελουδένια. Θέλει νὰ ταφῇ μὲ τὰ ρούχα της τὰ ματοχυλισμένα, μὲ τὴν αἵγλην τοῦ θανάτου της. Καὶ ἡ μόνη χάρις τὴν ὁποίαν ζητεῖ εἶναι ἡ κηδεία της νὰ μὴ διέλθῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ κόντε. Δὲν ἤθελεν ἡ πτωχὴ κόρη νὰ λυπηθῇ ὁ πλούσιος ἀγαπητικὸς των βλέπων τὸ λείψον τῆς ἀγάπης του. Ἀλλ' ἡ θέλησίς της δὲν εἰσακούεται καί.

... ἀπὸ τοῦ κόντε τὴν αὐτὴ κοτὰ τὴν ἐπεράσαν

Καὶ τώρα ἐπέρχεται ἡ θεία δίκη τιμωρὸς δι' ἐκεῖνον, ὅστις ἀκουσίως του ἔγινεν αἷτιος τοῦ φόνου τῆς Ἀρετούσας ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν της. Τιμωρεῖται μόνος του ὁ υἱὸς τοῦ κόντε. Εἶναι ἐν εἰδὺς αὐτοκτονίας. Εἶδε τὴν κηδείαν ἀπὸ τὸ ἀρχοντικὸ του καὶ ἠρώτησε τίνας εἶναι τὸ λείψανον.

= Τῆς Ἀρετῆς ν' τὸ λείψανον, τῆς Ἀρετῆς ν' τὸ ξόδι Ἐκεῖνος τότε,

Χρυσὸ μαχαῖρι ἔβγαλε ἀπ' ἀργυρὸ θηκάρι μεσουρανίς τὸ πέταξε καὶ στὴν καρδιά του πάει.

Καὶ ἐδῶ τελειώνει μὲ σπαρχτικὴν ἀπλότητα ὅλον τὸ δράμα. Δύο στίχοι ἀρκοῦν διὰ τὸν ἄγνωστον ψάλτην τῆς Ἀρετούσας ὅπως θέσῃ τέρμα.

Τὸ δράμα ἐτελείωσεν. Ἀλλὰ ἐρχονται τρεῖς στίχοι ἀκόμη οἱ ὁποῖοι αἰρουν εἰς λυρικὴν ἔξαρσιν τὸ ἔργον αὐτό.

Ἡ Ἀρετοῦσα καὶ ὁ γιὸς τοῦ κόντε ἐτάφησαν μαζύ.

Ὁ νηὸς ἐβγήκε καλαμιὰ, ἡ νηὶ κυπαρισσάκι τ' ἀέρι κοντεῖ τὴν καλαμιὰ φιλεῖ τὸ καταρίοσι.

Καὶ τώρα ἐρχεται τὸ συμπέρασμα μὲ πόσον λυρισμὸν ὅμως.

— Γιὰ ιδέστε ἐσεῖς οἱ κόντηδες κ' οὐλο τ' ἀρχοντολόι π' ἂν δὲν φιλιούνται ζωιανοί, φιλιούνται πεθαμένοι.

Καὶ ὁ τάφος ὁ ἱσοπεδῶνων πᾶσαν διαφορὰν κοινωνικῆς βαθμίδος ἡ πνευματικῆς ἀναπτύξεως ἤνωσε τοὺς δύο ἐρωμένους.

Τὸ μικρὸν αὐτὸ τραγοῦδι δικαιοῦμεθα νὰ τὸ ὀνομάσωμεν ἀθάναντον. Εἶναι αἰώνιον μνημόσυνον διὰ τὴν Ἀρετοῦσαν, τῆς ὁποίας ἡ μνήμη μένει ἀθάνατος εἰς αὐτὸ τὸ καλλιτέχνημα, ἐνῶ ὁ ψάλτης μένει ἄγνωστος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

Ο ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΣ ΚΑΙΡΟΣ

(Lennaüs)

Σκύβοντας χαμηλὰ θλιμμένη
Ἡ ὠχρὴ βραδνὰ μᾶς ἄφηκε.
Σὲ μιὰ ἡσυχία νεκρωμένη
Πάλι μιὰ ἡμέρα ἐπέρασε.

Ψηλὰ πετᾶνε στὸν ἀέρα
Ἀνάλαφρα τοῦ βραδνοῦ σύννεφα
Στεφάνι γιὰ τὴ νεκρὴ ἡμέρα
Στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἀρμαθιάζονται

— Ὑμερῶν θαμένων κοιμητήρι,
Ὡ ἐσύ, Καιρὲ ποῦ ἐπέρασες,
Κάθε καρδιά σ' ἐσὲ θὰ γύρη,
Μαζὴ ὁ καῦμός της ἡ εὐτυχία της.

ΑΓΙΣ ΘΕΟΣ

